

Kvalitetskontrollutvalgets Virksomhetsrapport 2017

INNHold:

1

Innledning

2

Kvalitetskontrollutvalget

3

Kontrollører

4

Kontrollvirksomheten

5

Evaluering

6

Regnskap

7

Avslutning

1. Innledning

Kvalitetskontrollutvalgets virksomhet har vært gjennomført innenfor de rammer som følger av Retningslinjer for kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap mellom Finanstilsynet og Regnskap Norge.

Det ble for kontrollåret 2017 gjennomført i alt 338 stedlige kvalitetskontroller, hvorav 39 gjaldt oppfølgingskontroller. Enkelte kontroller er utsatt og det skyldes i det vesentlige omorganisering eller sykdom hos kontrollobjektet. Det er i tillegg utført 47 kontorbaserte kontroller av små virksomheter.

I løpet av våren og høsten ble det i 2017 gjennomført 10 kurs i «Forberedelse til kvalitetskontroll» med totalt 481 deltagere. I tillegg har 434 gjennomført nettutgaven av kurset.

2. Kvalitetskontrollutvalget

Kvalitetskontrollutvalget har i beretnings periode hatt slik sammensetning:

Leder:

Astrid M. Dugstad Tvetter, Seksjonssjef, Skattedirektoratet

Øvrige medlemmer:

Kari-Anne Borch, autorisert regnskapsfører, daglig leder, Økonomisenteret AS, Røyken
Ellen Egenæs, autorisert regnskapsfører, kvalitetsleder ABR Regnskap AS
Terje Melhus, autorisert regnskapsfører, kvalitetssjef Azets Insight AS
Erling Vestgård, autorisert regnskapsfører, fag/KS ansvarlig, Adwice Vest-Lofoten AS

Liv Veiteberg Braaten har ivaretatt det overordnede og faglige sekretæransvaret, mens Anita Nilsen og Lene Hovland Fosse har bidratt med administrasjonsfunksjonen av kontrollene.

Utvalget har i perioden avholdt 5 fysiske møter, hvorav 2 møter ble avholdt over 2 dager.

3. Kontrollører

Til sammen har 35 kontrollører gjennomført kvalitetskontroller i 2017. Av disse deltok Stig Hansen, Stein Løberg, Annlaug Overaa, Frode Roth, May Britt Sørbøe, Bente Iren Teigland og Svein Zwygart for første gang.

Følgende har vært engasjert som kontrollører i 2017:

Andersen, Roy	Bluecon Sandnessjøen AS, Sandnessjøen
Christensen, May Liz	DMC Regnskap AS, Drammen
Dale, Erik	Dale Revisjon AS, Ålesund
Dyrkorn, Sivert	Dyrkorn Regnskap AS, Tomrefjord
Fredriksen, Ivar	Økoråd Hadsel AS, Stokmarknes
Haddal, Knut	Partas AS, Os
Hansen, Frank	Regnskap & Bedriftsrådgivning AS, Melbu
Hansen, Stig	Aktiv Regnskapsbyrå Tromsø AS, Tromsø
Hornvedt, John	Azets Insight AS, Sandefjord
Iversen, Anne Kari	Økonomiservice AS, Lakselv
Jacobsen, Svend Erik Fjell	Tønsberg Økonomisenter AS, Tønsberg
Karlsen, Rolf-Morten	Økopartner Narvik AS, Narvik
Klette, Per	Sparebank 1 Regnskapshuset Østlandet AS, Lhmr.
Lysaker, Kristin	Abacus Økonomitjenester AS, Mysen
Løberg, Stein	Øvrebø Regnskapskontor AS, Skien
Mølland, Grete	Sør-Regnskap AS, Kristiansand
Nygaard, Ken	Nygaard Regnskap AS, Hafrsfjord

Olsen, Karine	Accountor AS, Oslo
Olsen, Kristin	Regnskapsentralen AS, Moss
Overaa, Annlaug	Regnskapsconsult AS, Gjøvik
Pettersen, Beathe	Regnskap og Rådgivning Alta AS
Roth, Frode	OpusCapita Regnskap AS, Eidså
Røed, Nils	Nira's Dataregnskap AS, Sandvika
Sevilhaug, Oksasa	Gardermoen Økonomi AS; Jessheim
Sneltvedt, Katarina	Frostad & Skyrud AS, Kjeller
Svendsen, Linda	Accountor AS, Otta
Stakland, Thorleif	Tveit Regnskap AS, Haugesund
Størseth, Marith	Optimal Regnskap AS, Orkanger
Svanberg, Christer	Hægland & Svanberg AS, Oslo
Sæbø, Ragnar	Hardanger Økonomiservice AS, Eidfjord
Sørbøe, May Britt	Azets Insight AS, Mandal
Søreide, Svein Wegner	Wegener Søreide AS, Bergen
Teigland, Bente Iren	Azets Insight AS, Bergen
Valentinsen, Liv	VALID Regnskap, Haslum
Zwygart, Svein	BDO AS avd Stavanger

Forut for kontrollsesongen ble det gjennomført en to dagers kontrollørsamling for alle kontrollørene. Det ble her fokusert på endringer i kontrollsystemet som benyttes under kontrollene og tips til hvordan praktisk gjennomføre kontrollene, herunder gjennomgang av dokumenter før kontrolldagen. Videre ble det lagt vekt på en gjennomgang av nytt avtaleverk.

Finanstilsynet, ved Bernt Jan Aaland, deltok på deler av samlingen.

4. Kontrollvirksomheten

4.1 Generelt

Utvelgelse av kontrollobjekter har som tidligere år skjedd etter Retningslinjer for kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførerselskap mellom Regnskap Norge og Finanstilsynet. Dette innebærer at kvalitetskontroll av autoriserte regnskapsførere og regnskapsførervirksomheter gjennomføres minst hvert 7. år. I noen grad er kontroller oppsatt med andre utgangspunkt, jf Reglement for kvalitetskontroll § 2-2. Kontrollen inkluderer også autoriserte regnskapsførere som på kontrolltidspunktet ikke er medlemmer av Regnskap Norge, men som er ansatt i regnskapsførervirksomhet som er medlem i Regnskap Norge.

Medlemmer som i liten grad er yrkesaktive i ekstern regnskapsførervirksomhet – inntil 0,5 årsverk – vurderes særskilt med hensyn til hvorvidt det skal gjennomføres stedlig kvalitetskontroll der eller ikke. Det gjennomføres i utgangspunktet en kontorbasert kontroll. Etter en vurdering av mottatt tilbakemelding og virksomhetens omfang resulterer enkelte av disse i en stedlig kontroll.

De stedlige kontrollene gjennomføres i samsvar med plan som for hvert enkelt år bli godkjent av Finanstilsynet og omfatter en vurdering av:

- Om regnskapsføringen er i samsvar med regnskapsførerloven med tilhørende forskrifter og god regnskapsføringsskikk, herunder standarder fastsatt av Bransjestandardutvalget
- Regnskapsførers etterutdanning
- Økonomiske forhold
- Vurdering av regnskapsførerselskapets interne system for risikostyring og intern kontroll

- Oppfyllelse av regnskapsførers plikter etter hvitvaskingsloven med tilhørende forskrift
- Om regnskapsfører og regnskapsførerselskapet oppfyller relevante etiske retningslinjer

Kontrollene innebærer også kontroll av kvaliteten i utførelsen på tilfeldig utvalgte oppdrag, herunder hvorvidt avdekkede mangler fremstår som tilfeldige eller om de er gjentakende også for andre kunder i regnskapsførervirksomheten. Den enkelte kontroll dokumenteres i en skriftlig rapport.

4.2 Antall gjennomførte kontroller

I 2017 ble det gjennomført 338 kontroller mot 304 i 2016. Av disse gjaldt 299 ordinære kontroller og 39 gjaldt etterkontroller. Tilsvarende tall for tidligere år var:

2016:	304 (263+41)
2015:	356 (319+37)
2014:	324 (272+52)
2013:	358 (327+31)
2012:	334 (278+56)
2011:	346 (311+35)
2010:	343 (287+56)
2009:	364 (328+36)
2008:	362 (308+54)

I tillegg ble det i 2017 gjennomført kontorbasert tilsyn av 47 medlemmer med svært liten grad av yrkesutøvelse, mot 43 i 2016. Kontrollene gjennomføres ved at kontrollobjektet svarer på enkelte spørsmål og sender inne nærmere angitte rutiner for vurdering.

Antall gjennomførte ordinære stedlige kontroller var 299 mot planlagt 340.

Antallet gjennomførte oppfølgingskontroller/ etterkontroller var 39. Dette representerer kontroller som i 2016 ikke fikk godkjent og etterslep fra tidligere år. Av de virksomhetene som i 2016 fikk konklusjonen ny kontroll har flere enten valgt å avvikle virksomheten, meldt seg ut, eller er blitt ekskludert fra foreningen. Enkelte kontroller er utsatt til 2018. Disse vil bli fulgt opp i 2018. Antallet personer kontrollert i 2017 er 959 mot 755 i 2016.

4.3 Fokusområder

Kontrollen har som tidligere år, og i henhold til plan for kontrollvirksomheten, hatt fokus på hvorvidt regnskapsførervirksomheten drives forsvarlig og at regnskapsføringen utføres i samsvar med regnskapsførerloven med tilhørende forskrifter og GRFS. På bakgrunn av erfaringer fra tidligere års kontroller har det vært fokus på gjennomføring og dokumentasjon av kvalitetskontroll, så vel overordnet kvalitetskontroll som kontroll av medarbeidere, plikten til skriftlig å ta opp med oppdragsgiver eventuelle brudd som avdekkes samt nye regler om betalingsoppdrag. Videre er etterlevelse av regnskapsførers plikter etter hvitvaskingsloven med tilhørende forskrift vektlagt.

4.4 Kontrollresultatene

Kontrollresultatene viste at andelen ordinære kontroller som godkjennes ligger på samme nivå som foregående år. Andelen oppfølgingskontroller som ble godkjent er vesentlig bedre enn fjoråret.

Av antall regnskapsførervirksomheter hvor det er gjennomført ordinær kontroll, er 85 % godkjent uten oppfølging eller med en begrenset oppfølging. 15 % ble ikke godkjent. Disse får ny kontroll/ oppfølgingskontroll i 2018. Oppfølgingskontrollene fra 2016 viser at hele 92 % er godkjent uten oppfølging eller en begrenset oppfølging. 8 % ble ikke godkjent, mot 27 % i 2016. Det er for 2017 overført 2 saker til Disiplinærutvalget for

vurdering av fortsatt medlemskap i foreningen. Resultatet av de gjennomførte kontrollene faller i en av følgende kategorier:

- Godkjent - ikke behov for oppfølging.
- Begrenset oppfølging - innen en gitt frist må den kontrollerte gi skriftlig tilbakemelding angående nærmere angitte forhold som pålegges utbedret. Når dette er dokumentert utbedret blir kontrollen godkjent.
- Ny kontroll – som normalt gjennomføres påfølgende år.

Andelen kontroller som godkjennes uten noen form for oppfølging viser en tilbakegang i forhold til foregående år.

Etterfølgende oversikt viser resultatet etter utvalgets behandling de siste tre år:

Ordinære kontroller

Kategori	Antall pers.	2017	2016	2015	Antall virksomheter	2017	2016	2015
Konklusjon		%	%	%		%	%	%
Godkjent	610	69	69	74	178	60	63	64
Begrenset oppfølging	182	20	21	16	75	25	22	20
Ny kontroll/FT	93	11	10	10	46	15	15	16
Sum vedtak	885	100	100	100	299	100	100	100

Oppfølgingskontroller/ Etter kontroller

Kategori	Antall pers.	2017	2016	2015	Antall virksomheter	2017	2016	2015
Konklusjon			%	%		%	%	%
Godkjent	60	81	57	53	31	79	44	57
Begrenset oppfølging	9	12	28	19	5	13	29	19
Ny kontroll/FT	5	7	15	28	3	8	27	24
Sum vedtak	74	100	100	100	39	100	100	100

4.5 Type feil og mangler

En nærmere gjennomgang av årets fokusområder viser at de mest forekommende feil og mangler er innen de samme områder som tidligere år:

- Rapportering til kunden, så vel overholdelse av frekvens som skriftlige kommentarer vedrørende de forutsetninger regnskapet bygger på, har 76 % fått godkjent på området. Av de 24 % som har fått anført mangel, er 5 % å anse som alvorlig mangel.
- Gjennomføring og dokumentasjon av så vel overordnet intern kontroll som kontroll av medarbeider har 74 % fått godkjent på området. Av de 26% som har fått anført mangel, er hele 12% å anse som alvorlig mangel.
- Kravet om å vurdere de av oppdragsgivers interne rutiner som er vesentlig for oppdragsutførelsen, har 66% fått godkjent på området. Av de 34% som har fått anført mangel er 14% karakterisert som alvorlig mangel. Det vil si at det ikke foreligger en dokumentasjon på en slik gjennomgang

Analyser av kontrollresultatene viser videre at de langt fleste virksomheter viser god etterlevelse av hvitvaskingsregelverket. Hele 95 % har fått godkjent på området og av de 5% som har fått anført mangel er det kun 2 % som er å anse som alvorlig mangel.

Analysen viser også at regnskapsførervirksomhetene sitt avtaleverk i stor utstrekning er tilfredsstillende oppdatert. 89 % har fått godkjent på området og av de 11 % som har fått anført mangel er det 1 % som er å anse som alvorlig mangel.

Kontrollen viser en økning i antall betalingsoppdrag på 40 % fra 2016 til 2017. Hele 90 % har ingen anmerkninger på området.

5. Evaluering

Evalueringene etter kontrollene i 2017 viser jevnt over høye karakterer med små endringer fra tidligere år. Jevnt over gis det høye karakterer, med enkelte unntak. Det var 60% som responderte og fullførte hele undersøkelsen, noe som anses som en god svarprosent. Kontrollene oppfattes fortsatt jevnt over meget positive. Spesielt positivt at kontrollørene oppfattes som vennlige og imøtekommende og i stor grad bidrar med gode råd og veiledning.

Evalueringene ble også i 2017 gjennomført ved at den kontrollerte anmodes om å gi sin tilbakemelding på en del forhold vedrørende kontrollen på en skala med karakter mellom 1 og 6 (hvor 6 er høyest).

Nedenfor følger resultatet fra evalueringene fra 2017 (i parentes evalueringene fra 2016):

- 1) Hvor bra eller dårlig synes du forhåndsinformasjonen til kvalitetskontrollen var?
 - a. Forhåndsinformasjon fra Regnskap Norge **5,1** (5,0)
 - b. Forhåndsinformasjon fra kontrolløren **5,2** (5,1)
- 2) Hva er din vurdering av:
 - a. Spørsmålene som skulle besvares i forkant av kontrollen **5,1** (4,9)
 - b. Spørsmålsstillingene under selve kontrollen **5,2** (5,2)
- 3) Hva er din vurdering av kontrolløren på følgende områder:
 - a. Kontrollørens faglige kompetanse **5,6** (5,5)
 - b. Kontrollørens disponering av tiden **5,4** (5,4)
 - c. Kontrollørens vennlighet og imøtekommenhet **5,6** (5,7)
- 4) Hadde du i forbindelse med kontrollen behov/ønske om råd og veiledning fra kontrolløren?
 - a. De som har svart ja: I hvilken grad synes du kontrolløren bidro med gode råd og veiledning: **5,3** (5,4)
- 5) Hva er din totalvurdering av kvalitetskontrollen - alt i alt: **5,3** (5,2)

6. Regnskap

Inntekter av kontrollavgifter er basert på en årlig avgift og er således uavhengig av antall gjennomførte kontroller. Det ble i 2017 gjennomført 36 flere ordinære kontroller enn i 2016. Kostnadene pr kontroll ligger noe høyere enn tidligere år. Økningen i kostnadene i forbindelse med kontrollvirksomheten skyldes i det vesentlig at det er gjennomført et større antall ordinære kontroller i 2017. Administrasjonskostnadene er beregnet utfra direkte førte timer og ligger på samme nivå som fjoråret.

For øvrig vises det til vedlagte regnskap.

7. Avslutning

Generelt viser gjennomførte kvalitetskontroller i 2017 at andelen som godkjennes ligger på samme nivå som 2016. Oppfølgingskontrollene fra 2016 viser en betydelig forbedring.

Kvalitetskontrollutvalget ser på oppfølgingen før og etter kontrollene og den veiledningen som blir gitt under kontrollene som svært viktig for kvaliteten blant foreningens medlemmer.

Foreløpige undersøkelser viser samme tendens som for tidligere år. De som får oppfølgingskontroll er i de fleste tilfeller virksomheter med kun en eller to autoriserte regnskapsførere.

Det har også i løpet av 2017 vært gjennomført veiledning blant flere av medlemmene som får oppfølgingskontroll. Kvalitetskontrollutvalget vil framover fortsatt oppfordre til å benytte denne tjenesten.

--- * ---

Oslo, 22. mars 2018

Astrid D. Tveter (leder)
sign.

Ellen Egenæs
sign.

Kari-Anne Borch
sign.

Terje Melhus
sign.

Erling Vestgård
sign.